

FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI, GAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,

A „MAGYAR GAZDASZÖVETSÉG“ KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA.

MEGJELEN MINDEN VASARNAP.

Egészévre 6 korona
Félévre 3 korona
Negyedévre 1 koronára 50 fillér
Egyes szám ára 14 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:
ZSITVAY NÁNDOR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST,
IX. ker., Üllői-út 26. szám. (Köztelék).

Atzél Béla báró.

Főnemes uraink egyik legjobbjá, a szivben és eszmékben egyaránt gazdag mágnás, hunyt el a múlt héten Budapesten. *Atzél* Béla báró halt meg, kivél társadalmi életünkre, nemzeti törekvéseikre, főképen pedig a hazai műiparra nézve a veszteségünk szinte pótolhatlan. Az elhunyt érdekes, folyton nagy, merész tervekkel foglalkozó ember volt, aki egész életében a nagy Széchenyi István által kijelölt ösvényen haladva, az utolsó évtizedben megteremtette a magyar klubéletet, eszméivel forrongást keltett a magyar politikában s gazdagon tárta műiparunk elé a külföld remekeit, majd meg a testedzés szükségessége mellett tüntetett az agitátor nagy erejével.

Atzél báró férfikora delén hunyt el és sokat tehetett volna még hazájának az ő pihenni nem tudó becsvágya, mely minden ízében magán viselte a magyar nemzeti bélyeget.

Atzél Béla báró az aradmegyei Borosjenőn született 1850 október 29-én. Korán árvaságra jutott. Budapesten a piaristáknál járta a gimnáziumot, azután a tudományos egyetemen elvégezte a jogot.

1872-ben, tanulmányainak befejezésével Aradvár-megyében, mint aljegyző, tiszteletbeli megyei hivaltalt viselt, de nem sokáig maradt idehaza. Élénk,

Atzél Béla báró.

nyughatatlan vére a külföldre kergette, hogy ujjat lásson és tapasztaljon. 1874-ben külföldi utra indult és ugyanabban az évben feleségül vette Glinai Germany Györgynek, a román felsőház tagjának, Románia egyik leggazdagabb bojár földbirtokosának leányát, Ilonát. Ezután tovább tartott az utja, melyen bejárta a világ nagy részét. Beutazta Európa valamennyi államát, nagy utakat tett Ázsiában, Afrikában, bejárta Egyiptomot, Szíriát, Tuniszt, Algirt, Marokkót, Kis-Ázsiát, Palesztinát, Arábiát és Indiát. Azután gazdag tapasztalatokkal megrakodva, visszatért hazájába, a hol 1892-ben szabadelpvűpárti programmal a bodajki kerületben képviselővé választották.

Mint politikus nem nagyon szerepelt, de annál többet tett a társas érintkezés terén. Megalapította a Park-klubot, melybe nagy fáradtsággal összegyűjtötte az angol műipar legkiválóbb termékeit.

Mint legmegbízhatóbb és legolcsóbb

magvak beszerzési forrása

ajánlható

Mauthner Ödön

cs. és kir. udvari szállító magkereskedése

Budapesten, VI. ker., Andrássy-ut 23. szám.

Felekezeti izgatások.

A pártoskodásnak s vizálykodásnak sok betegsége sorvasztja a mi közéletünket, de azt bátran elmondhatjuk, hogy a felekezeti kérdések nem zavarnak bennünket. Abban a felvilágosodott korban élünk, amikor senkinek sem jut eszébe gyűlölni embertársát azért, hogy az más hitfelekezethez tartozik. S ez nem is lehet más-ként, hiszen az a legrendesebb dolog, hogy a házasfelek is különböző vallást követnek; ha tehát a felekezeti vizály kitörne közöttünk, első sorban is a családi élet nyugalma fenyegetné veszély.

A néppárt egyes képviselői a felekezeti kérdést be akarják vinni a politikába is. Hitfelekezetük szerint kívánják megkülönböztetni az embereket s megállapítani az emberi kiváltságokat. Mindenekelőtt az egyházpolitikai törvények ellen küzdenek, mert ebben sérelmet látnak a katolikus anyaszentegyház ellen; holott az ország közvéleménye ezekben a törvényekben már belenyugodott. De az ő céljuk az, hogy gyűlölködést ültessenek be a türelmes megnyugvás helyébe. Harci riadót fujnak a kereszt jele alatt, amikor ezt senki sem támadja s amikor senki-nek sincs eszében, hogy vallásbeli küzdelmeket kezdjen az élet ezer baja között.

Szell Kálmán a képviselőházban erélyesen s határozottan megfelelt ezekre a támadásokra. Kijelentette, hogy a felekezeti kérdést a politikába bele vinni nem engedi s aki ezt tenni akarja, annak nyíltan hadat üzen. Küzdeni fog az ellen, hogy felekezeti villongások ne támadjanak ebben az országban, mert azok a közszabadság biztosítékait lerombolhatnák, feldulnák az egész társadalmat, amelybe veszélyes üszköt dobnának. Szell Kálmán tehát hadat üzent a felekezeti izgatónak és majdnem kivétel nélkül elismerik, hogy ezt jól tette.

Mint egy szabadelvű kormány vezetőjének, így kellett eljárnia, mert politikai hitvallása azt követeli, hogy a jogot és szabadságot egyformán mérje a haza minden polgárának, tekintet nélkül arra, hogy ki tartotta a keresztviz alá. De így kellett eljárnia, mint magyar embernek is, aki jól tudja azt, hogy most is kevés a magyar s ezt a keveset is felekezeti pártokra osztani vétkes merénylet volna. S végre a vallásbeli oktatásból is azt tanulhatta, hogy nem az a fő, milyen formában imádják Istenünket, hanem az, hogy hitünk lélekből való legyen. Hiszen a menyei igazságról sem lehet feltenni, hogy felekezetük szerint osztályozza a hívők seregét.

A felekezeti izgatás minden kísérlete erős ellentállásra fog találni a kormánynál és azt hisszük, ellentállásra fog találni a nép szívében is. Kívánjuk, hogy így legyen. Ezt az országot sok-

féle baj emészti. Népe szegény, gazdasági bajokkal küzd: az ingó és az ingatlan tőke állandó harcban áll itt egymással; politikusait a személyes gyűlölködés állítja egymással szembe s valamennyiünk ellen Ausztria támad, melynek politikája a magyar anyagi jólétét s nemzeti függetlenségét igyekszik sorvasztani. A sok ellenségeskedés között kevés az összetartó jó barát és Isten őrizzen bennünket attól, hogy a jó barátok is pártokra oszoljanak s hogy most még vallásunk miatt is gyűlölni kezdjük egymást.

Szegény ember törvénye.

Az állami költségvetés tárgyalása alkalmából olyan javaslatot tettek, amelynek messze menő következménye lenne, ha elfogadnák. Azt kívánták ugyanis, hogy hozzanak törvényt arra, hogy a szegény embernek a megélhetéshez okvetlen szükséges bizonyos mennyiségű vagyonkája elérvezethető ne legyen. A legrosszabb esetben is maradjon annyija, hogy nyomorulttá, földönfutóvá ne legyen. Feje alul a párnáját, utolsó tehénkéjét, kis viskóját és gazdasági eszközeit semmiféle hitelező el ne árverezhesse. A végrehajtási törvény ugyan ma is tesz némi engedményeket, de ez nem elég, mert azért akinek feje fölött a dobot megütik, az bátran koldustarisznyát akaszthat a nyakába.

Sajnos, ebből a szép eszméből nem lesz törvény. A pénzügyminiszter kijelentette, hogy a terv pénzügyi szempontból kivihetetlen. Sok szegény ember van ebben az országban s ha mindegyiknek tűzhelyét bebiztosítanák a végrehajtás ellen, akkor elsősorban is az államnak kopnék fel az álla. Meg aztán szenvedne a szegény emberek hitelképessége is, mert el nem sajátítható vagyonkájára senki sem adna kölcsönt. Hát ez nem lehet. Azonban az új adótörvényekben gondoskodva van arról, hogy bizonyos legkisebb keresetű emberek az adótól fel lesznek mentve. A terv egyelőre megbízott, de azért megvalósításáról végképpen letennünk nem szabad.

Országgyűlés.

Miután a képviselőház a f. évi állami költségvetést letárgyalta és elfogadta, a bizalmi vitára került a sor, a melyet parlamenti nyelven appropriációnak neveznek. Most már nevezetesen nem azt vitatják, vajjon a költségvetés jó-e, vagy rossz-e, hanem azt, vajjon megbízható-e a kormány, hogy az állam pénzével való sáfárkodásra felhatalmazzák. Ez inkább csak formai dolog, mert ha a kormány többsége elfogadta a költségvetést máskülönben, akkor bizalmi szempontból is mindenesetre elfogadja. Ez a vita csak arra való, hogy az egyes pártok, tárgyhoz nem kötve, kifejtessék, micsoda kifogásuk van a kormányzat ellen. Ennélfogva a bizalmi vita igen érdekes szokott lenni és a politikai viszonyokra világosságot vet.

Első szónok Zichy János volt. Szerinte a jelenlegi kormány legnagyobb ereje a földmivelésügyi politikában rejlik. A közgazdasági kérdéseket olyanoknak találja, hol a pártok találkozhatnak és együtt működhetnek. Hogy a felekezetek sérelmeket szenvednek, az nemcsak katolikus részen, hanem a protestánsoknál is tapasztalható. Az egyházpolitikai törvények a katolikus vallásra súlyos fejszecsapást mértek s a protestáns egyházaknak már szervezetei is recsegnek. Bekövetkezhetik ez utóbbinál az az idő, hogy lesz nyáj s a nyájnak nem lesz pásztora. Az egyházpolitikai törvények revíziója sohasem állott ragyogóbban, mint most, amikor az összes felekezetek sérelmekről panaszkodnak. A bajon még most segíteni lehetne. A pártokban mind nagyobbak a surlódások, az ellentétek s a vallási kérdés minduntalan feltámad. A jelenségekkel együtt erősödik a szocializmus is. Mindaddig, míg a kormány az égő sebekre orvosságot nem szolgál, nem viseltetik bizalommal a kormány iránt s a javaslatot nem fogadja el.

Kossuth Ferencz nagy bajnak tartja, hogy minden ügybe beleviszik a felekezeti kérdést. Előre is kijelenti, hogy ő és pártja az appropriáció-javaslatot nem fogadja el. Nem szavazhatják meg, mert a 67-es alapon álló kormány iránt nem viseltetik politikai bizalommal. Attér a közös hadseregére. Nem tartja üdvösnek, sőt határozottan károsnak véli az országra való behatását. A szabadelvű párt, mely magát Deák pártjának hiszi, nem halad Deák politikai szellemében. Felolvassék Deák 1868-iki beszédéből egy passzust, melyet a városi tanács előtt mondott. Mindig hangoztatta Deák a haladást, de a szabadelvű párt nem halad, nem közeledik az önállóság felé. A miniszterelnök az 1867: XII. törvényezikket bibliájának tartja. Kifogásolja a miniszterelnök engedékenységét, mely nyilvánult utoljára a brassói iskola kérdésében is. Felsorol sok esetet, aminél a miniszterelnök engedett, sőt a terhes kvótaemelést is ránk szóta.

Molnár János nem tudja, hogy mily kötelessége van a magyar parlamentnek, mert ahányszor a belügyminisztert interpellálják, nem felel. Ha pedig felel, akkor azt mondja, hogy ez, vagy az nem tartozik ide. Az egyenes adó agyonnyomja a szegény embert. Felhívja a miniszter figyelmét az adómentes létminimumra. A törvényjavaslatot nem fogadja el.

Ugron Gábor nem viseltetik bizalommal a kormány iránt és ezért nem szavazza meg a törvényjavaslatot. Ausztriával kötött kiegyezésünk nem törvényes és ez bizonytalanságot szül. A német tőke uralkodik Magyarországon, minden más idegen tőkét kizártak, mivel Németországból a pangás áthatott Ausztriára és így mi reánk is, kik ártatlanok vagyunk. Az anyagi életben minden tevékenység megszünt. Nincs semmi vállalkozás, hisz 400 millióval kevesebb bankjegy van most forgalomban, mint 3 évvel ezelőtt. Ezt nem szabad a kormánynak télen néznie, hanem erélyesen fel kellene frissítenie az anyagi életet. Az általános pangásban egy erőteljes pénzügyi politika szükséges. Káros a felekezeti kérdéseknek a politikába való bevitel. Az önállóságra kell irányítani az ország politikáját. Mert ezt a kormány nem teszi, nem viseltetik iránta bizalommal s ezért a javaslatot nem fogadja el.

Pichler Győző nem fogadja el a javaslatot és csatlakozik Kossuth Ferencz álláspontjához. Azt látja, hogy Zichy János gróf nemcsak a katolikus

hívek, hanem a protestánsok között is harezi riadót fuj. Mikor a felekezeti kérdését felvetve látja, azt mondja, hogy ezzel hazafiatlan dolgot eszeleksenek. Ugron Gábornak a német tőke elleni irányzatára kijelenti, hogy nem ért vele egyet. Ellenkezéleg, éppen pártolja a német tőke behozatalát. A tőkeszegénység okát a valuta rendezetlenségében látja. Mondja meg a pénzügyminiszter, akarja-e a valuta rendezését vagy nem? Azt hiszi, hogy azért nem rendezik, mert ez Ausztria érdekei ellen van. Európában minden állam a nemzeti épségre törekszik, csak Magyarország nem. Ennek az az oka, hogy Ausztria politikája befolyásolja Magyarországot.

Szell Kálmán miniszterelnök utal arra, hogy az appropriáció bizalmi kérdés. Nálunk még a költségvetést is bizalmi kérdésnek tekintik. Ugronnak azt feleli, hogy az alkotmányosságon semmi esorba sem esett. Felsorolja azokat az intézkedéseket, melyek bizonyítják, hogy az Ausztriával való ügyeket a törvény keretében intézik el. A Németországgal történő pénzügyi összeköttetéseket a közelségnek tudja be. Az Osztrák-Magyar Bank a tőkét nem szándékosan halmozza össze, a tartalékok azért nagyok, mert üzlet nincs. A külön vámterület azért nem akarja, mert a szakítás ezen a téren most Magyarország kárára lenne. Amit a kormány a gazdasági kérdésekben az elmúlt évben tett, az elegendő. A bizalmi kérdésekre nézve azt mondja, hogy a függetlenségi párt bizalmatlanságának elvi alapját természetesnek tartja. De az indoklás ellen kifogása van. Ausztriával alkotmányos érintkezésben vagyunk. A kormány nem enged és nem engedett semmit. Amelyeket létesített, azok a megegyezések nem engedmények, hanem éppen vívmányok. A brassói kérdés semmi összeköttetésben nincs az ausztriai viszonyokkal. Gróf Zichy Jánosnak azt feleli, hogy azok a tárgyak tárgyalattak bővebben, melyeknél reformok vannak, vagy a közvéleményt foglalkoztatják. Ha nem volt nagy vita egy-egy tárgyzánál, azon segíthetett volna az ellenzék. Tetszett volna beszélni. A néppárt programjára azt feleli, hogy a párt programjának többi része csak toldaléka a revízióknak. Az egyetértést a vallásfelekezetek közt megbontani helytelen s aki ezt teszi, ne beszéljen arról, hogy mi akarjuk ezt csinálni. Az egyházpolitikai alkotásokhoz nyulni nem szabad, nem kell s nem is fognak hozzányulni. Minden egyház és vallásfelekezet iránt egyformán jár el a kormány. Minden egyház, katolikus, református, zsidó, előtte egyforma. Nem akarja a nemzetet széttagoltatni, mert a magyar politika nem ismerhet felekezetiiséget.

Szell Kálmán beszéde után a képviselőház elfogadta a törvényjavaslatot; így most már a költségvetés mindenképpen meg van szavazva.

Az országgyűlés munkarendje.

A husvétii szünet a képviselőházban is megkezdődött s e hó 24-ig fog tartani. Április hó vége előtt a főrendiház is tart ülést, hogy részéről is le tárgyalja az állami költségvetést. A képviselőház új ülészeit csak akkor nyitják meg, amikor a főrendiház átúzen, hogy a költségvetést elfogadta. Ezt az egyhavi szünetet a kvóta-bizottságok felhasználják arra, hogy megállapodjanak egymás között. A kvóta-bizottságok tárgyalásai Bécsben lesznek.

Bizalmi törvény a Széll-kormányának.

A képviselőház Széll Kálmán kormánya részére is megszavazta az átutalási, vagyis bizalmi törvényt, melynek értelme az, hogy a költségvetés keretében végezze az ország kormányzását. Eddig még minden kormány megkapta ezt a végrehajtási törvényt, tehát kitaposott uton jár most is a többség és szomorú tünete az időknak, hogy még eddig minden kormány visszaélt ezzel a bizalommal, nem akként igazgatván az országot, amint azt a közjó előmozdítása megkívánta volna. Ellenzéki politikusok most azon tündönek, vajjon Széll kormánya követi-e elődei nyomdokait, taposott utakon fog-e járni, avagy a törvényhozás bizalmát üdvös alkotásokkal fogja kiérdemelni?

Emelik a közös költségeket.

A közös költségvetés előkészítéséről is most gondolkoznak. A közös hadügyi kormány a közös költségeknek új emelését tervezi. Szó van új ágyuknak a beszerzéséről és olyan új felszerelésről, melyek hadseregünket a németországi haderővel egyenlő színvonalra emeljék. A haditengerészet nagyobbitásáról is tervet készítettek. A tervezetekre nézve már kikérték a két honvédelmi miniszternek és a közös pénzügyminiszternek nézetét. De előbb a magyar kormánynak is el kell fogadnia a tervet, mely csak azután kerülhet a király elé. Mint politikai körökben mondják, a kormány nem vállalhatja el a közös költségek újabb szaporítását. Elsősorban is figyelembe kell venni, hogy a katonatiszti fizetés emelésének imént történt megszavazásával a terhek amugy is megnövekedtek. A súlyos gazdasági helyzet a magyar kormányt arra készíti, hogy a hadügyi kiadások nagyobb emelése ellen állást foglaljon. Azután meg a magyar tisztviselői kar anyagi helyzetének javítása érdekében megindított erős mozgalom sarkallja a kormányt, hogy amit a költségvetésben meg akar takarítani, erre tegye félre. Valószínűnek tartják, hogy a közös költségek felemelése nem is fog oly nagy mérvben történni, mint azt tervezték, hanem csak egyes részletek javítására fognak javaslatokat tenni. A két kormány által megállapítandó közös költségvetést a delegációk elé terjesztik, mely az idén Budapesten ül össze.

A választási fuvardíjak

megállapításával a vármegyei törvényhatóságok most foglalkoznak. Hogy megállapodásuk egyöntetű legyen, a belügyminiszter körrendeletet intézett a törvényhatóságokhoz, melyben a következő irányelveket jelöli ki:

A fuvardíj a helyi közlekedési és kereseti viszonyokhoz képest a szokásos díjazásnak megfelelő olyan összegben állapítandó meg, hogy az egyrészt a vesztegetést kizárja, másrészt pedig a szükséges számú fuvarosok fölfogadását minden egyes községben lehetővé tegye.

Szükséges, hogy a fuvardíj minden egyes köz-

ségre nézve kerek összegben és meghatározott számú választó szállító fuvaronkint legyen megállapítva.

Ha a fuvaros a meghatározott létszámnál több választót szállít, a szabályrendeletben fuvaronkint pontosan megállapítandó, arányosan mérsékelt díj-fölemelésnek, ha kevesebbet szállít, megfelelő díjleszállításnak van helye.

A megállapított fuvardíjak a választóknak lak-helyüktől a választás székhelyére való oda- és visszaszállítására szólnak, miért is egyéb költségek fel nem számíthatók.

A megállapított díjtételeken felül a képviselő-jelölt fuvardíjat nem fizethet, mert az már vesztegetés lenne.

A választási székhelyen a belterületre nézve fuvardíj nem állapítható meg.

Abban az esetben, ha a választók szállítása vasuton vagy gőzhajón történik, a szabályrendeletben megállapított fuvardíjak nem fizethetők ki.

A vámok, kompdíjak, hidpénzek stb. hasonló illetmények a szabályrendeletileg megállapított fuvardíjakban nem foglaltnak benn.

A szabályrendelet a jelen országgyűlés be-rekesztését követő napon lép hatályba.

A legközelebbi választásoknál tehát már az új szabályrendelet jut érvényre s ha igaz, lehet, hogy már a tél folyamán.

A hirdetési bélyeg eltörlése.

Lukács László pénzügyminiszter a képviselőház múlt heti ülésén úgy a hirlapokra, mint az ipar-és kereskedelemre nézve fontos törvényjavaslatot nyújtott be. A törvényjavaslat egy régi, elavult, Bach-korszakbeli korlátot dönt le. *Eltörli a naptár-bélyegét és a hirdetési bélyegdíjat.* A hirdetési bélyeg f. évi június 30-ikán, a naptár-bélyeg pedig december 31-én szűnik meg. F. évi július 1-étől hirdetni lehet az ujságban anélkül, hogy a hirdetési díjon kívül még bélyegilletéket is kellene fizetni. Ez az intézkedés mindenesetre olcsóbbá fogja tenni a hirdetéseket s így többen és többször hirdethetnek.

A törvényjavaslat indokolása elmondja, hogy a hirdetési bélyegkötelezettséget 1850 szept. 6-án császári rendelet léptette életbe. A változott viszonyok azonban nem türik meg föntartását, amely úgy a nyomdai termékek forgalmára, mint az iparra és a kereskedelemre oly nyomasztólag hatott. A naptár-bélyeg megszüntetését különösen az teszi szükségessé, hogy ez az illeték a legszegényebb néposztályra nehezedik, melynek a naptár ugyyszólván egyedüli olvasmánya.

A hirdetési bélyeg illetéke súlyos teher az iparosokon és a kereskedőkön, mert ez a költség jóval többet tesz ki, mint magának a hirdetés előállításának költsége.

A hirlapi kiállítás után járó illeték megnehezíti a hirdetés közzétételét is.

Az államkincstár elmaradó jövedelmeiért a hazai kereskedelem és ipar javulása bőven kárpótolni fog.

KÜLFÖLD.

Angol-bur háboru. A múlt héten lapunk zárta után kaptuk a szomorú hírt, hogy Joubert tábornok, a burok vitéz fővezére meghalt. Nem a harcstéren esett el, hanem évek óta kinzó gyomorbetegségében halt meg. A hír világszerte mély részvétet keltett és Joubert nagysága előtt meghajolt az ellensége, az angol királynő is, mert táviratot küldött Roberts fővezérnek, utasítva, hogy Joubert özvegyének a gyászbeszéd alkalmából fejezze ki mély részvétét. A derék fővezért Pretóriában temették el nagy gyászszertartások mellett, de a veszteség, mely halálával a bur szabadságharcosokat érte, nem csüggeszti a burokat, sőt azóta még bátrabban és elszántabban harcolnak. A bur szövetséges hadak vezetését Botha tábornokra ruházták és most magyarországi ember vezeteti a délafrikai szabadságharcosokat. Botha tábornok ugyanis erdélyi születésű és csak öt éve van Transzvámban, mert azelőtt a mi közös hadseregünkben szolgált, mint tiszt, hanem adósságai miatt ment ki Dél-Afrikába.

A harcstéren érdekes események követik nap nap után egymást. A Bloemfonteinban három hét óta vesztelő nagy angol sereget a burok erélyesen megtámadták és Krüger elnök a táborban járt beszédet tartani, mikor is kijelentette, hogy egy hét alatt visszafoglalják Bloemfonteint, Oránzs szabadságállam fővárosát. Azóta az angolokat nagy kudarcz érte. Broadwood ezredes előcsapatait a bloemfonteini vízművek gépeinél, melyeknek segítségével látják el a várost vízzel, a burok körülkerítették és elfogták. Ez a katasztrófa Sanaspost mellett történt. Az angolok vesztesége hét ágyú, tizennyolcz lövészeres kocsi és 200 élelmiszerral rakott kocsi. Meghalt 3 tiszt, eltűnt 3 és megsebesült 14 tiszt. A halott angolok számát még nem tudjuk, de közel 200 lehet, mert a kelepezébe került angol előcsapatnak összelövöldözték kocsisait és minden lovát. Roberts angol fővezér kiküldte French lovas dandárát és Coleville tábornok hadosztályát, hogy az ágyukat visszafoglalják, de ez nem sikerült. A burok derekasan visszaverték a segítőcsapatokat is, aztán az angol foglyokkal és ágyúkkal visszavonultak.

Roberts fővezér szintén megjelent a harcstéren és úgy találta, hogy a csata színhelye borzalmas látványt nyújt. Mig a segítő csapatokkal harcoltak a burok, azalatt sikerült lerombolni a bloemfonteini vízvezeték hatalmas medencéjét és így Bloemfonteinban víz nélkül maradtak, ami bizonyára borzasztó állapot lesz az angol hadseregére. Paardeberg mellett erős bur csapatok tűnnek fel, amelyek az angolok élelmezési vasutját akarják elvágni. Roberts fővezér Kitchener tábornokját visszarendelte Kimberleyből. Ez mind az angol nagysereg szorongatott helyzetére mutat, de az is megeshetik, ha a burok elvágják a vasutat az angoloktól, hogy nemesak élelmiszert, de téli ruhát sem fog kapni az angol sereg, pedig ott most kezdődik a tél.

A burok vesztesége az utóbbi csaták alatt 9 halott. Előnyomulásuk pedig nagyon aggasztó színben tűnik fel az angolok nagy nadseregének, mert Robertsnek nincs elég lova, sőt élelmiszert is nélkülöznek.

A burok most kezdik meg igazában az u. n. guerilla-harcot; majd itt, majd ott tűnnek fel és zaklatásukkal a végsőig kimerítik az óriási angol hadsereget. El lehetünk készülve rá, hogy a harcziás bur nemzet rettenetes meglepetésekkel fog szolgálni a szertelen erejükben bizakodó angoloknak.

Előfizetési felhívás.

1900. április hó 1-én új előfizetést nyitottunk a

FÜGGETLEN UJSÁG-ra.

Akinek előfizetése márczius hó 31-én lejárt, azt kérjük, sziveskedjék előfizetését mielőbb megújítani, nehogy a lap szétküldésénél zavarok álljanak be.

Az előfizetési pénzek beküldésére kérjük azt az utalványt felbasználni, melyet a márczius hó végéig előfizetett olvasóinknak külön levélben küldöttünk meg. A ki netalán ezen utalványt nem kapta meg, az sziveskedjék előfizetését — a név, lakás és utolsó posta kitüntetésével — közönséges postautalványon mielőbb beküldeni.

Előfizetési ár:

Egész évre 6 korona, félévre 3 korona,

A „*Független Ujság*“ eddigi irányából mindenki meggyőződhetett arról, hogy a lap megalapításakor adott programunkat hiven betartottuk s oly lapot adunk olvasóink kezébe, mely minden igényeket teljesen kielégíthet.

Programunk „a magyar nemzeti politika elérése, a gazdasági gyarapodás, ebben a kis emberek érdekeinek megvédése“. Ennek a mi programunknak megvalósítását tegyék lehetővé t. előfizetőink azzal, hogy mint eddig, ezentul is hiven csoportosuljanak a „*Független Ujság*“ kibontott zászlója alá.

Minden egyes t. előfizetőnk arra kérjük, hogy ne csak saját maga ujítsa meg előfizetését, de iparkodjék lapunkra lehetőleg még legalább egy új előfizetőt szerezni s a „*Független Ujság*“-ot lehetőséghez képest terjeszteni.

Hazafiui tisztelettel

A „**FÜGGETLEN UJSÁG**“

szerkesztősége és kiadóhivatala

Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz.

MI UJSÁG?

A király Bécsben. Ő Felsége a király jelenleg Bécsben időz. Erzsébet királyné elhunytá óta a múlt héten először kereste fel a színházakat. — A jubileumi színházban volt a minap és előadás után tüntetést rendeztek ő Felségének.

A pápa és a magyar művész. Ritka kitüntetés érte László Fülöpöt, a hirneves magyar festőművészt. XIII. Leo pápa, a kit a magyar kormány megbízásából most festett le a budapesti szépművészeti múzeum számára, elismerése jeléül a Pius-rend lovagkeresztjével ajándékozta meg. A rendjelet Rampolla biboros államtitkár, a kit László szintén lefestett, nyújtotta át a művésznek.

Követésre méltó példa. Temesvár közönségének a szükségben levő 48-as honvédek segélyezésére megindított mozgalmában a város tisztikara fényes példával jár elől. A városi tisztviselők elhatározták, hogy esedékes fizetésükből bizonyos hányadot az agg honvédek segélyezésére engednek át.

Kossuthnak leghivebb arcképe 1849-ből. Remek kivitelű arcképe készült el a nemzet atyjának. Gróf Kreith Béla, a budapesti Kossuth-muzeum alapítója, régen fáradt azon, hogy a szabadságharc legnagyobbnak fiaának képeit hű reprodukcióban terjeszse. Most jelent meg Kossuth Lajos életnagy arcképe gyönyörű fényképnyomatban. Ez a kép az eddigiek közt Kossuthnak leg-tökéletesebb, leghivebb arcképe 1849-ből, tehát abból a korból, a mikor küzdelmeinek és dicsőségének zenitjén állott. Mint ilyen kétszeresen drága ereklye, mert ebből az időből nincsen róla hiven készült képünk. Ezen az arcképen minden ott van, ami benne nagy volt: a tűz, az elszántság, a hazáért és nemzetért való rajongás, a szabadságért való lelkesedés és a lángész ihlete. Kossuth Lajos ilyen volt, csakis ilyen lehetett. Ne hiányozzék ez a kép egyetlen házból, egyetlen körből sem. Ez életnagy arckép ára csak 3 frt 40 kr. Megrendelhető az 1848-49-iki ereklye-muzeumban (Budapest, IV., Granátos-uteza 14.)

Templom Pusztaszeren. Kegyeletes mozgalmat indított a váci egyházmegyében Varga Mihály, az ismert nevű plébános. Arról van ugyanis szó, hogy Pusztaszeren, mely Pallavicini örgróf és Kecskemét város tulajdona, templomot építsenek. A török hódoltság idején a bevezéseknek nagyszerű temploma állott itt, ma csak a romjai vannak meg, pedig közel ezer lélek lakik ezen a nagy, történelmi nevezetességű vidéken, a kik, ha templomba akarnak menni, messzire kell kerülniök. A millenáris év óta emlék jelzi Pusztaszer dicsőségét, az utódok kegyeletét, de templom nincs azon a téren. A hívőknek az iskolában térképekkel és rajzokkal borított falak közt mond néha a csongrád-esányi plébános misét. Most Varga Mihály plébános Wirter Lajos dr. váci egyházmegyei püspöki helynök beleegyezésével mozgalmat indított, hogy a történelmi nevezetességű helyen templom épüljön. Az egyházmegye nagyobb összegeket ad az építéshez, a városokat, vármegyéket és a magánosokat pedig fölkéri, hogy adományaikkal segítsék fölépíteni Pusztaszer templomát.

Óriási eső Londonban. Londonban óriási eső siratja a vitéz burok fegyvereitől elesett angolokat. Mint egy londoni távirat jelenti, ott vasárnap óta 220 mmnyi eső esett. Ilyen eső még sohasem esett ott. A város északi, déli és nyugati részeit elárasztotta a víz. A forgalom, még a vasutakon is, nagyobb-részt szünetel.

Milliomos a börtönben. A szegedi törvényszék még az elmúlt évben hamis tanúzásban való bűnrészesség miatt börtönre ítélte Ujhelyi Lipót hódmezővásárhelyi milliomost. Az ítélet jogerős lett. Majd Ujhelyi perujtással élt. A szegedi kir. tábla a perujtó kérelmet elvetette s így rövidesen meg kell kezdenie az elítéltnak büntetését a szegedi csillagbörtönben.

Halott a szobapadló alatt. Jászkiséren a minap vérlázító gyilkosság történt. Megölték K. Tamás Sándor gazdát s holttestét saját szobájának padlója alatt elásták. A szörnyű gyilkossággal Tamás Sándornak a tulajdon fiát gyanúsítják, a ki azóta eltűnt. A törvényszéki boncolás megállapította, hogy Tamást revolverrel fejbe lőtték s azután ásták el a padló alatt.

Kitüntetett munkás. Apátfalván a Nagy Zsigmond és Ferencz kőedénygyárában ötven év óta példás hűséggel dolgozik Csubág János munkás. A király ötven évi hű szolgálata jutalmául most ezüst érdemkereszttel tüntette ki, a melyet a napokban adnak át neki ünnepélyesen.

Öröm és gyász. Nagyváradon nagy részvétet kelt most a B. I. kir. táblai bíró családjában történt váratlan gyász eset. Leányát eljegyezte egy gyulai főmérnök s éppen az esküvőt tartották, amidőn az örömapa táviratot kapott Meránból, hogy ott tüdővészes fia meghalt.

A siketnéma boszuja. Diós Jenőről Tóth József siketnéma munkás feleségét Cseri Béla az asszony három gyermekével együtt megszöktette s Váczon vettek lakást. A megcsalt siketnéma a napokban megtalálta a szerelmesek fészket s a csábítót késével agyonszurta. A szerencsétlen Tóth ezután eltűnt, s azt hiszik, hogy a Dunába ölte magát.

Gyermekszülés az iskolában. Hódmezővásárhelyen egyik iskolapadban hallatlan eset történt. Juhász Anna 14 éves leányt az iskolapadban szülési fájdalmak lepték meg. Kórházba vitték, a hol egészséges gyermeket szült. Hódmező-Vásárhelyen is jó lábon állhatnak a közerkölesök!

Halál egy Flober-puskától. Budaörsön halálos szerencsétlenség érte Albeker Benedek, 56 éves nagykereskedőt. Minap este a sötétben hálószobájában levő régi fegyverek között keresgélt s aközben véletlenül egy 9 milliméteres vontesövű Flober-puska elsült s a golyó Albeker jobb halántékába furódott. A derék családapa pár órai kínlás után meghalt. Az elhunyt szerencsétlenségéről azonnal értesítették fiait, dr. Albeker Károly fővárosi orvost és Albeker Lipót fővárosi bankhivatalnokot, továbbá sógorát, Beke József vármegyei tb. számvevőt, akik halálos ágyához siettek. A megejtett orvosrendőri helyszíni szemle megállapította, hogy baleset forog fenn. A halált okozó fegyvert rendes helyén felakasztva találták.

Tél a tavaszban. Az az óriási hóvihár, a mely márczius végén Bécsben és az Ausztriával szomszédos vármegyékben dühöngött, csaknem az egész Dunántúlt elborította vastag fehér leplel.

Szombathelyről írják, hogy ott márczius 29-én egész nap roppant hófúvás volt s a lovassági laktanya bádoggfedelű lovagló-iskolájának tetőzetét leszakította az orkán. Nagy kárt szenvedett a Kotzka-féle állatsereglet is. A hóvihár a bejárat előtti nagy kintornát felfordította és magával vitte a szél. Fölfordult és összezuzódott egy ketrec is, amelyben oroszlanok voltak. A rettenetes zürzavarban két szelidített oroszlan kiszabadult, de rögtön újra elzárták őket. Az egyik oroszlan lábára rázuhant egy súlyos láda s a szegény állat lábát törte. Két óriás kigyót agyonzuzott a roppant erővel rájuk zuhant ketrec. Az evang. templom udvarán két nagy fenyőfát döntött ki az orkán, a Mayer-féle vasöntőnek pedig a tetejét hordta le.

Zirczen és vidékén is egész nap havazott szombaton és vasárnap. A közlekedés a nagy hófúvás miatt csak szánon történhetett.

Nagy-Szebenben és *Bécsben* is nagy hócsés volt a múlt vasárnap.

GAZDASÁGI DOLGOK.

Minő műtrágyákat használhatunk tavasszal.

A növények fejlődéséhez tápanyagok szükségeltetnek, melyekből testüket építik fel. Az eddigi vizsgálatok eredményei szerint öt fő növényi tápanyag van, nevezetesen: a *nitrogén, foszforsav, kálium, mész és a víz.*

A visszapótlásnál ezek közül nem jön valamennyi számításba. Ugyanis a vizet a gazda a természetől várja, a mész pedig a talajban, mint tápanyag, csak kivételes esetben fordul elő oly esékély mennyiségben, hogy a növény fejlődését meggátolná.

Igy tehát a nitrogén, foszforsav és kálium az, mely visszapótlásra szorul.

A visszapótlás történhetik teljes trágyával, a melyben valamennyi tápanyag befoglaltatik; ilyen trágya az istállótrágya. De történhetik műtrágyával is, amiben csak a hiányzó vagyis helyesebben a minimumban levő egyes tápanyagok adatnak vissza a talajnak.

Ennek megvilágítására idézzük Liebig elméletét, amely szerint a három fontos növényi tápanyag, u. m. nitrogén, foszfor és kálium különböző mennyiségben van jelen a talajban és a termés nagyságát a három közül mindig a legkisebb mennyiségben levő tápanyag szabja meg.

Ha tehát valamely minimumban levő tápanyag visszapótlásáról van szó, úgy elsősorban a műtrágyák alkalmazása lesz a legegyszerűbb, a legsikeresebb.

Hazai tapasztalataink eredménye szerint talajaink foszforsav-minimumban vannak, tehát a foszfortrágyák alkalmazása a legindokoltabb.

Foszfortrágya többféle van. A legfontosabbak: a szuperfoszfát, Thomas-salak, csontliszt és az ammoniak-szuperfoszfát.

A *csontliszt* a legrégebben használt foszfortrágya, amely a csontnak megőrlése után nyeretik. Lassan oldódó, tehát lassan ható trágya.

A *szuperfoszfát* gyárilag állítatik elő oldódó foszforsavat tartalmazó anyagokból. Foszfora vízben könnyen oldható, tehát gyorsan ható trágya.

Eredetre nézve kétféle lehet, u. m. szervi eredetű és ásványi eredetű. Az ásványi eredetű ajánlatosabb, nincs annyi hamisításnak alávetve.

A *Thomas-salak* a vasgyártás mellékterméke. A Thomas-salak foszforsava vízben nem oldható; gyenge savakban, a humusz korhadása folytán keletkezett szénsavban, gyökérsavban azonban oldódik.

A míg tehát a szuperfoszfátok értékét a vízben oldhatóság szerint szoktuk meghatározni, addig a Thomas-salak foszforát citrát- vagy citrom-sav-oldhatósága után becsüljük meg. Ujabbán a gyárosok az összfoszforsavtartalom után szabják a Thomas-salak árát. Ez az eljárás hátrányos a gazdára, és a

mennyire lehet, igyekezzünk ezen eljárás ellen védeni érdekeinket.

Az *ammoniak-szuperfoszfát* nem egyéb, mint közönséges szuperfoszfát keverve kénsavas-ammoniakkal. Tájékozatlan gazdák veszik, akik nem tudják, hogy, ha 1 q., 18% vízben oldható foszforsavat ugyanannyi kénsavas ammoniakkal összekeverünk, akkor a keverék csak 9% foszforsavat fog tartalmazni.

A felsorolt trágyák közül viszonyaink figyelembe vételével leginkább a szuperfoszfát és a Thomas-salak jöhet számításba.

Tavasszal kettő közül a szuperfoszfát bir nagyobb jelentőséggel. — Miért? Azon egyszerű oknál fogva, mert tavasszal a trágyától a gyors hatás kívánatos és ezt a szuperfoszfáttal érhetjük el és nem a csontliszttel vagy a Thomas-salakkal. Tehát a répa, dohány, árpa, zabos-bükköny, burgonya alá okvetlen szuperfoszfátot adjunk. Más kérdés az, hogy elegendő-e csupán foszfortrágyát alkalmazni?

Számos alkalommal hallható a gazdától, hogy ő is kísérletet tett a szuperfoszfáttal tavasszal, de bizony nem sikerült. Mi lehet ennek az oka? Eltekintve a rendkívül mostoha, száraz időjárástól, egyszerűen azért marad el a kellő eredmény, mert nemesak foszforban szegény a talaj, hanem nitrogénben is vagy káliumban is és ennek folytán nem volt képes a növény a foszforsavat sem kellőképp javára fordítani.

Leggyakrabban a foszfor után a nitrogén van minimumban és csak a homokos talajokon gazdálkodók vannak abban a nehéz helyzetben, hogy ott sokszor kálium visszapótlásáról is kell gondoskodni. Agyagos talajok rendszeren elég káliumot tartalmaznak.

Nitrogént a leggyorsabb *trágya* kettő van: a chilisalétrom és a kénsavas ammonium. Hatásra, mérvére nézve összehasonlíthatjuk őket a szuperfoszfáttal és a Thomas-salakkal. Ugyanis ott, ahol gyors hatás, vetések felsegélyezése stb. igényeltetik, ott helyesebb lesz a chilisalétrom, ahol pedig egy egész tenyészidőre óhajtunk nitrogént adni a talajnak, a kénsavas ammonium lesz a célravezetőbb.

A *chilisalétromot* okvetlen tavasszal kell alkalmaznunk és pedig azért, mert ősszel a mélybe mosatnék, miután a salétromot a talaj nem abszorbeálja.

A chilisalétrom gyors hatását különösen meghálálja a répa, repce, dohány, len. Ezeknek sok bogár az ellenségük. A chilisalétrom oly buja fejlődésre készíti azonban a fent jelzett növényeket, hogy az ellenségek nem bírják oly arányban pusztítani. Tehát a chilisalétromot fejtrágyaként alkalmazhatjuk főképen. Egyszerre azonban nagy mennyiséget ne szórjunk szét. Legzelebb részletekben és pedig 20 klgrmm. a kikelés után, 20 klgrmm. bokrosodás idejében és 20 klgrmm. szárbamenéskor; a kapásoknál a kapálások előtt.

Végül megjegyezzük, hogy egyrészt törekedni kell arra, hogy talajaink nitrogénben ne szűkül-

ködjének, de másrészt óvatosak legyünk, hogy túlságosan nitrogénben ne bővelkedjenek, mert akkor növényeink hamar megdülnek és későn érnek.

A lovak bőrféregbetegsége.

A régi időkben a bőrféreg önálló betegségnek tartották, melynek a takonykórral való azonosságáról ugyan már a XVII. és XVIII. században vitatkoztak, a kérdés eldöntése mégis 1882-ben történt, mikor Löfflernek sikerült kimutatni, hogy a takonykórnak és a bőrféregbetegségnek egy és ugyanazon fertőző csírája van.

A bőrféregbetegség törvényszéki szempontból mint önálló betegség szerepel és 30 napi szavatossággal bír.

Ha a bőrféreg áttétel folytán heveny vagy idült takonykórhoz társul, 15 napi szavatossággal bír, 30 napra akkor számíthatunk, ha közvetlen fertőzés következménye.

A mi a közvetlen fertőzés módját illeti, ritkábban észlelhető, mert a lovak szőrzete védelmet nyújt. A fertőzést elősegítik nyereg, hámtörések, különös veszélyt képeznek a vakarók, mert fogaikkal a védő felhámtól fosztják meg a bőrt. Egyeseknek sikerült ép bőrt is mesterségesen, bedörzsölés által fertőzni; de ez a természetes fertőzésnél ki van zárva.

A közvetlen fertőzés kedvelt helyei az orrszárnnyak, mell, váll, has és végtagok. A végtagok közül a hátsók gyakrabban betegülnek meg, talán mert az alommal való fertőzésnek inkább ki vannak téve. A testtájak e különböző helyein kezdetben duzzanat látható, amelyet a szőr borzoltsága árul el. Rövid idő elteltével a bőrben lenese-, egész bab nagyságú tömött csomók keletkeznek, melyek ellágyulva, felületes fekélyekké alakulnak, kivágott és duzzadt széleket, szalonnás alapot mutatnak, a körülöttük levő szőrt a seb váladéka igen gyakran összeragasztja.

Ha a bőrféreg az orr takonykórjával egyszerre lép fel, e csomók bőralattiak, tyuktojás nagyságot is érhetnek el, a közepükből ellágyulva tályogokká lesznek, melyek feltörve az előbb említettekhez hasonló színűek és szerkezetűek.

Mindkét esetben igen gyakran a fekélyeket kötőszövetből álló zsinegszerű kiemelkedés köti egymáshoz. Sohasem hiányzik a szomszédos nyirokerek lobja, a melyek a kötőszövet, szaporodás miatt a végtagok eltorzulását okozzák s azokat olyannyira megvastagítják, hogy oszlopszerűekké válnak; miért is az alakjuk miatt elefánt lábuk neveztetnek.

A test egyéb helyein a zsinegszerűen megvastagodott nyirokerek lefutásukban helyenkint meg-megduzzadnak, olvasószerűek lesznek, férgekhez hasonlítanak. E miatt némely szerző ezen elváltozásból magyarázza a bőrféreg elnevezést. A szomszédos nyirokesomók, így a végtagoknál a lágyék-hajlásokban mindig megnagyobbodottak, későbbben fájdalmasak, a környező szövetnek a lobosodás körébe való vonása által elmosódottakká lesznek.

Az állatok egyébiránt vidámak, jóétvágyuak, csak későbbben látszik rajtuk tompultság, bágyadtság; kezdetben a láz hiányzik, a végtagok bántalmazottsága esetén a munkazavar is mérsékelte.

A bőrféregre különösen gyanut kelt az egyes végtagok megvastagodottsága, amely gyanut támogatja a lágyéki nyirokesomók duzzanata, esetleg a bőrön található csomók, fekélyek.

A végtagok duzzadtságának okát csak az állatorvos derítheti ki.

MULATTATÓ.

A tonkingi piratok katonái.

Irta: Mihályi Béla. *)

A huzamos ideig tartó hadjárat alatt elfoglalt hadiszerek Hanoiba érkeztek, mely tárgyak egy nyilvános helyre lettek közszemlére kiállítva, úgy, hogy az odaváló benszülöttek is megtekinthessék azokat s hogy ők is részt vegyenek az örömnüpepen s hirdethessék a francziák győzelmeit.

A „Krupp“-féle ágyuk, szám szerint 91 darab, szép sorban felállítva; a különféle fajta, megszámlálhatlan mennyiségű fegyver és kard, a tér közepén gulába rakva, a temérdek, különféle nagyságú, színű és alaku zászló pedig mintegy koszoru díszítette a nagy teret, mely csakugyan egy csinos táborhoz hasonlított.

Az előkészületek alatt foglyaink a tisztikar elé lettek vezetve s így kapitányomnak is eléggé kijutott a kérdésekből, mert vallatás végett négyet a keze alá adtak.

Seng tolmács és hat fegyveres legionarius kíséretében, kik közt én is szerepeltem, belépett a négy marczona kinézésű klinod, de nem amolyan szelíd fajta, mint amilyeneket itt nálunk Európában is lehet látni, hanem mind tagbaszakadt, erős, vállas hegylakó volt, kaján arczkifejezéssel, mely inkább elárulta bennük a gaz, mint az igaz embert.

Az első felszólíttatása után nagy keresztet vetett magára. (mintegy el akarta velünk hitetni, hogy ő keresztény) ruhái közül egy dobozt s ebből különféle róm. kath. czikkeket vett elő s nagy áhitattal esőkolgatta tárgyait. A másik három komoran állt előttünk s úgy látszott, hogy ezek nincsenek tisztában magukkal, mert még itt is gyanusan tekintgettek szét.

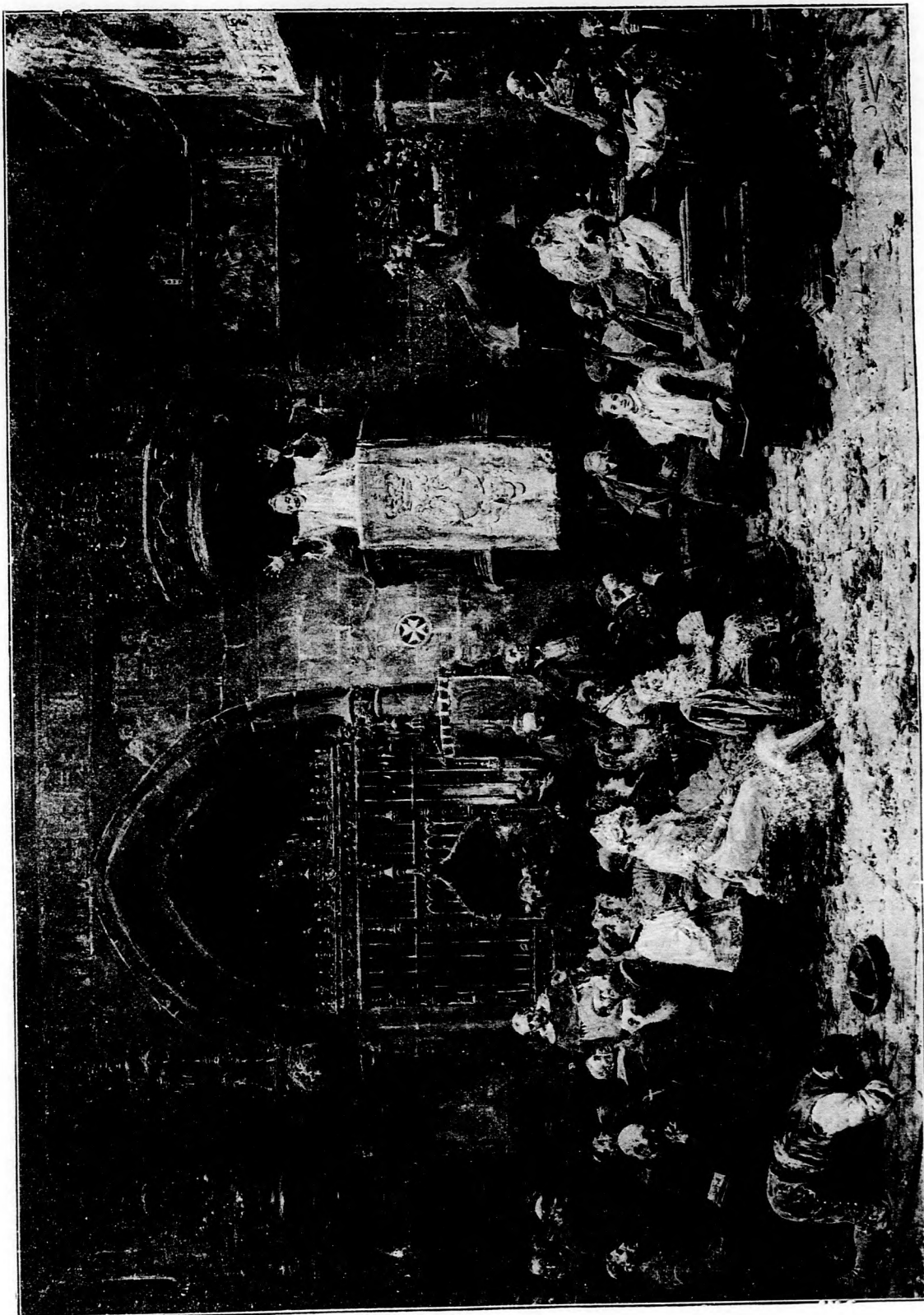
Kapitányunk a törvény nevében figyelmeztette őket arra, hogy igazán valljanak be mindent s nem lesz bántódásuk, mert hiszen civilizált emberekkel van dolguk.

Először is illetőségüket kellett bemondani. Bevallották, hogy kettő közülök Hoa-Nan, a másik kettő pedig Kwang-Si tartományból való, amely területek lakói épen a legveszedelmesebb ellenségeink voltak.

Elmondták, miért és hogyan lettek ők katonák. A tartománybeli mandarinok (kormányzó) felhívást intéztek a néphez, hogy a kik katonák akarnak lenni, a tonkingi hadjárat után előkelő állásokat fognak kapni, sőt kitüntetés esetén dolmányaikra tisztí gombokat is kapnak. (A kínaiaknál a rangfokozat gombbal van jelölve.) Az újczok csapatosan sorakoztak a zászló alá, mely alatt a mandarinok kijelentették, hogy a nyugati fehér-barbárok legyőzése csak gyermekjáték lesz.

A csinoa oktatók nem tanítanak egyebet, mint a szuronyrohant s minden egyes emberrel három töltényt lövetnek el. Ennyiből áll a kioktatás. Miután e próbákat kiállották, felesküdték a zászlóhoz, megkapták a teljes felszerelést, mely a fegyveren

*) Szerző volt franczia legionarius, a tonkingi hadjáratban részt vett és 5 évig tartó ázsiai és afrikai utazásának tapasztalataiból írta ezt a közleményt.

NAGYHETI ÁLDÁS.

kívül, 7 drb töltény, 1 pokrócz s egy tábori lapátból állott, ezenkívül 2 napi élelmet. Így az ujongesapat összeállítva, megindult Tonking ellen. Menetközben az utakat javítottuk, vagy elromboltuk, a szerint, amint feljebbvalóink azt parancsolták.

Közben-közben félbeszakította a katolikus a beszédét és mély sóhajok kíséretében mondá a kapitánynak:

— Ha majd fejeinket lemetszed, parancsold meg a katonáidnak, hogy gyorsan végezzen velünk, s ne hagyjon soká kinlódni.

Kapitányom figyelmeztette őket, hogy ők hadifoglyok, tehát életük egész biztos, ne féljenek s csak beszéljenek bátran.

Ezek után a katolikus folytatta:

— Reggel, mielőtt a csapat utnak indul, megesszik a nekik egy napra járandó rizst, mely után a főmandarin (ezredes vagy tábornok) kihirdeti, hogy mily távolságot kell nekik megtenni. A menetelés kettős sorban történik, s ha elfáradtak, tudtára adják a vezető mandarinnak s ekkor minden különös parancs és rend nélkül letelepednek; rövid pihenés után ismét utrakelnek s ha valamelyik hátramarad, bambusznád-ütéssel serkentik őt.

Az ütközet előtt a mandarinok zászlónkint állítják fel a csapatot 5–6 méter távolságra egymástól s a legénységet tízesével egyiket a másik után. Ha az első ember kilötte a fegyverét, gyorsan hátrafut utolsónak, mire az utána következő tüzel, mely idő alatt a legutolsó tölt s így megy ez folytonosan.

A halottak vagy sebesültek a két utolsó ember által hátravitetnek; ha sebesülés van, akkor az illető sebét turbánjával bekötik s kiviszik a tűzvonalból. Ha orvos nincs kéznél, ők maguk gyógyítják — úgy ahogy tudják.

Kérdeztük tőle, hogy mily benyomással van az európai ember a sárgára.

— Félelmünk nagy, daczára annak, hogy jól czélzunk, de nem látunk közülük soha egyet sem elesni, míg ellenben a mieink, — mindig főbe vagy hasba találtnak. Mi jól tudtuk, hogy a fehér embert nehéz eltalálni, mert mind bajszos és szakállas, tehát a golyó nem fogja őt.

Erre, daczára a komoly rendeltetésünknek, mindannyian elneveltük magunkat, de a kapitány humorosan megjegyezte:

— Nekünk a bajszunk és szakállunk attól nő, hogy az elfogottakat — bezsirozva — megeszszük. Mire a katolikus és három társa szemeiket éktelenül forgatva, oly nehézkes sóhajokba tört ki, mintha már csakugyan nyárson lennének. Ujra meg kellett ígérni a kapitánynak, hogy semmi bántódásuk nem lesz.

Megkérdeztük továbbá a katolikust a piratok kémkedési szervezetéről, mire ő nehézkes beszéddel adta elő, hogy minden századnál van egy intelligens több nyelvet beszélő egyén, aki kitűnő alakoskodással kosarakkal a vállán, mint kereskedő megy a fehérék táborába s miközben üzleteket köt a katonákkal, egyuttal a botjára jegyzeteket kínai betűkkel az ellenség erejéről és helyzetéről.

Ezután bejött a terembe egy a mi szolgálataunkba állott kém, ki miután néhány szót váltott velök, hirtelen lekapta turbánjaikat s a legnagyobb bámulatunkra a czopf körül különféle chinai betűkből álló titkos írással jegyzett bambuszpapír szeletkéket talált, melyekből már az egész európai csapatok uj leírása volt kibetűzhető, amit a chinai

azonnal lefordított s így tudtuk meg, hogy ezek még a börtönben is kémkednek s alig várták szabadulásukat, mely ugyan nem történt meg oly könnyű módon, mint ők hitték, mert a haditörvénszék fejesztésre ítélte mind a négyet, amely a tárgyalás után azonnal végre is lett hajtva. A mi kémünk pedig jó szolgálatául fejéenként egy-egy piastert (5 frt) kapott derék honfitársai vérdíjából. Különben a chinai faj olyan, inkább meghal, de a fehér embernek magát soha meg nem adja.

SZEGÉNY BARDOCZNÉ.

— REGÉNY. —

A „Független Ujság“ számára írta: Péterfi Tamás.

(Folytatás.)

— Együtt van két Bardoczné! — ez volt az Iliá fogadása s gunyosan jegyezte meg, hogy: ez a Bardocz István valóságos háremet tartott.

A kolompos szavaira nevettek az oláh legények. Rónayné pedig körültekintett és ott látta az igazi Bardocznét, a szegény Bardocznét. Egyik el van veszve közülök. Vagy talán megmenthetné az arany és ezüstművekkel?... Hirtelen elhatározta erre magát. Fölakarta fedezni a rablók előtt kilétét s váltságdíjat ajánlani. Ezt talán meg is teszi az urnő, ha Bardoczné nem olvassa le arczáról a gondolatokat és nem siet az urnőt megakadályozni.

Fölállott és előlépett a magas oláh legény, az Iliá lábáig.

— Ez az asszony az én testvérem! — szólt határozott hangon Iliához. — A férjemnek Bardocz Istvánnak testvérbátyja vette el. Ő is Bardoczné, de nehogy bántani merészkedjete! különben Prodánnak árullak el benneteket!

— Éppen a legjobb helyen tapogatsz! — jegyezte meg Iliá tréfásan és nevettek, kacagtak tovább.

Rónayné meglepte a Bardoczné föllépése s elhallgatott a tervével. Hátha sikerül valami.

A kacaj után, melyet az Iliá megjegyzésére tettek, tovább folytatta a vezetőjük a kérdéseket.

— Azt mond meg inkább, — fordult Bardocznéhez Iliá, hogy közületek melyik a damná?

— Arra felelj: hol van a gyermekem? — kérdezte bátran a legénytől Bardoczné.

— Ne piszmojj az orrom előtt damná ku katrince! A leányod szép legény kezében van, az tölem vette el... pedig én is szép vagyok!... — folytatta vontatott hangon, mire általános hahota tört ki a felkelők között. Bardoczné szemeibe könnyek lopóztak.

— Ne busulj érette, biztatta a hórihorgas legény keserítő vigasztalását. — Gondot visel reá az a derék legény. Most csak ide legyen gondod: melyik közületek a damná?

— Egyik sem! — válaszolt összeszedve erejét a szegény asszony, — a néném éppen úgy nem lehet damná, mint én! Nem látjátok, hogy testvérek vagyunk? Nézzetek végig rajtunk, ha nem vagytok vakok!! — és odaállott az igazgatóné mellé, s megszorítá annak kezét.

— Bolond beszéd! — förmedt rá a legény. Ne fecsegj, hanem felelj a kérdésemre: melyik a damná közületek?

— Bolond vagy te! — szólt vissza Bardoczné, — nincs helyén az eszed, ha nem látod, hogy az én testvérnéném! Engedj, hogy Rózsikát megkeressük.

— Éppen arra gondoltam....

-- Bocsáss el tehát!

(Folyt. köv.)

Képiinkhöz.

Nagyheti áldás. A keresztény világ legszebb ünnepeinek egyike a husvéti ünnep, Jézus urunk föltámadásának ünnepe, a melyet a *nagyhét* előz meg, Jézus kinszenvedésének és keresztre feszítésének és vértanuhalálának emlékünnepe. Megkapó szép képiünk a nagyheti ájtatosság színhelyét, a templomot ábrázolja, amint az ájtatoskodó hiveket a nagyheti áldásban részesíti az Ur fölkennt szolgája.

Számrejtvény.

Szoboszlai Gyulától.

- 13, 5, 9. Jégen szoktak ilyet vágni.
16, 2. Emberben, állatban találni.
11, 10, 3, 4. Növény, a mely jó eledel.
15, 14, 12, 11. Évszak, a mely jó meleggel.
8, 10, 6, 1, 8. Neve ez egy kis városnak.
1—16. Nem lehet feledni magyarnak.

A megfejtők között egy regénykötetet fogunk kisorsolni. Megfejtési határidő április hó 16.

A „Független Ujság” 13. számában közölt talány megfejtése
»*Arany felhő a határon, te vagy-e a boldogságom.*»

Helyesen fejtették meg: Gyulay Károlyné, Bánkövy Annuska és Erzsike, Eperjessy Gizella, Nikodem Vilma, Baráth János, Piek János, Abonyi katolikus munkás-egylet, Fejős János, Horváth János, Lehoczki András, Palánki József, Wallner Gyula, Dadi Ferencz, Gáll Károly, Jakucs István, Barabás József.

A sorshuzásnál az Abonyi katolikus munkás-egylet neve jött ki elsőnek, hova a kitűzött jutalomdíj gyanánt Várady Antal „Elmult évekből” cz. elbeszéléseit küldöttük meg.

LEVELES-SZEKRÉNY.

Kovács András urnak. Még folyton vita tárgya, hogy vajjon a folyó év a 19-ik vagy a 20-ik századhoz tartozik-e. Azonban az a felfogás győzedelmeskedett, hogy a jelen évvel már a 20-ik századot kezdjük meg. Gratulálunk a hazafias érzelmű vershez! — K. J. urnak, Porog-Szt.-Király. Hazánkban legnevezetesebbek az ani-

nai, salgótarjáni, pécsi, oraviczai, baranya-, nógrád- és esztergommegyei kőszénbányák. — **Sorsjegyekről.** Sz. J., K. J. Gyöngyösmellék, T. J. B.-Keresztur, D. J. Piski, B. P. Sály, K. D. B.-Udvári, M. J. Both, H. A. Jászfalu, E. Gy. Andrásida. Sorsjegyüket nem huzzák ki.

Budapesti piaci árak.

Budapest, 1900. április 7-én.

Gabona. (Árak métermázsánként értendők.) Buza 15—16·80 K. Rozs 12·70 K-tól 12·85 K-ig. Árpa 11— K, jobb minőségű 13·00 K. Zab 10·50 K. Tengeri 10·80 K.

Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K	25·70	24·30	23·20	21·60	21·30	20·50	19—	16—	11·20

Buzakorpa finom 8·80 K, durva 8·80 K.

Egyéb magvak: mák 50—60 K 1 q., bab fehér nagyszemű 12—16 K, aprószemű 12—18 K, tarka 10—20 K, lenese 12—20 borsó héjas 20—24 K, lóhere 150—160 K, lucerna 90—100 K, baltaczim 28—29 K.

Takarmányvásár. Réti széna 400—600 fillér, muhar 500—600 fillér, zsupszalma 280—320 fillér, alomszalma 200—260 fillér.

Juhvásár. Elő bárány 14—15 K, öltött bárány 5—11 K.

Sertésvásár. Elsőrendű 320—380 kg. nehéz 92—94 fillér, 280—300 kg.-mos 192—193 fillér, öreg 300 kg.-on tuli 90—92 fillér, szerb 94—96 fillér.

Marhavásár. Következő árak jegyeztettek: Hizott magyar ökör jobb minőségű 60—66—, középminőségű 52—60—, alárendelt minőségű magyar ökör 44—50—, jobb minőségű magyar és tarka tehén 42—64—, magyar tehén középminőségű 42—64—, alárendelt minőségű magyar és tarka tehén 42—64—, szerbiai ökör jobb minőségű 46—55—, kivitel —, középminőségű 40—44—, szerbiai bika 44—64—, szerbiai bivaly 34—44—, kiv. — koronáig métermázsánként elősúlyban.

Budapesti központi vásárcsarnok árai.

Baromfivásár. Tyuk páronként 2·60—3·00 K, csirke 2·00—2·20 K, kappan hizott 4·00 K.—4·60 K.

Tojás alföldi 62—64 K, erdélyi 60—62 K, ládánként. Teatojás 100 drb 4·40—4·70 K.

Tejtermékek. Teavaj 2·00—2·20, tejföl 50—56 fillér literenként, főzővaj 1·40—1·80 K, tehénturó 26—32 fillér kg.-ként.

Zöldség. Sárgarépa 100 kötés K. 0—0— 1 q 4·40—5—, Petrezselyem 100 kötés 0—0—, 1 q 26—30—, zeller 100 drb 6·00—16—, karalábé 2·60—3·20, vöröshagyma 100 kötés 0—, 1 q 12—15—, foghagyma 24—30—, vörösrépa 100 drb 1·20—2·00, fehérrépa, fejeskáposzta 16—30—, kelkáposzta 100 drb 4—10—, vöröskáposzta 10—20—, fejesaláta 3·00—10—, kötött saláta 0—0—, burgonya rózsá 1 q 4·00—5·00, sárga 4·80—5—.

Haszonbérleti hirdetmény.

A felséges uralkodó család alapítványai ráczkevei uradalomához tartozó **Közép-Adacs** pusztabirtok (Pestmegyében, Peszér-Adacs község határában, vasuti állomás Kúnszentmiklós vagy Dabas) **1901. évi április hó 21-étől**

haszonbérbe

adatik.

A földbirtok, mely **2970 kat. hold; szántóföld, rét és legelőből áll és gazdasági épületekkel van felszerelve.**

Haszonbérleti ajánlatok a beigérendő évi bérösszeg 10⁰/o-ával

1900. évi április hó 15-ik napjáig az uradalmi főtisztviseléshez Ráczkeven nyújthatók be, a hol a bérletre vonatkozó feltételek is megtekinthetők.

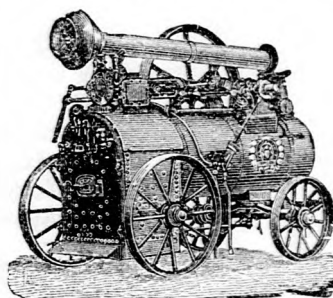
Ráczkeven, 1900. február hó 14-én.

A felséges uralkodó család alapítványai ráczkevei uradalmának cs. és kir. főtisztvisége.

Fehér Miklós

gépgyára

Budapest, IX., Üllői-út 23. szám.

C SEREÜZLETEK lokomobilok és cséplőgépekre költetnek.

Ajánlja a **m. kir. államvasutak gépgyárában** készült gőzeséplő garnitúrákat, Compound lokomobilokat stb., raktáron tart mindennemű gazdasági gépet, földművelési eszközt, továbbá

jól kijavított

lokomobilokat és cséplőgépeket különböző gyártmány és nagyságban, ajánlja jól felszerelt gépműhelyét gépek javítására és malomszerelvények gyártására.

Mérsékelt árak, kedvező fizetési feltételek.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

1898. évi forgalom: 26,239 bál.

Felhívjuk
a t. cz. gazdaközönség
figyelmét
a budapesti
gyapju-aukeziókra

melyek az év folyamán több sorozatban, nevezetesen július és szeptember hónapokban tartatnak meg.

Az aukeziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Budapest, Dunaparti teherpályaudvar“ címzett gyapjuküldemények a M. A. V. összes vonalain tetemes díjkezdményben, valamint ingyen raktározásban részesülnek.

Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:

HELLER M. s Társa

Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

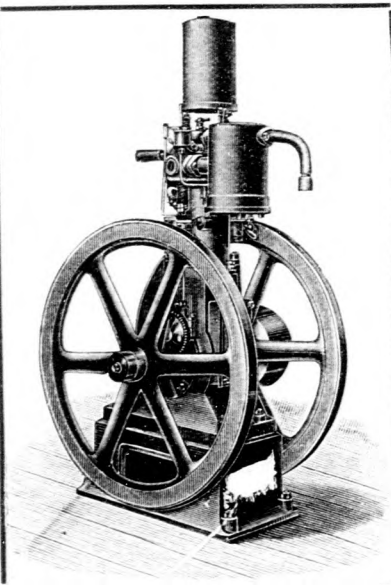
Ganz és Társa

vasöntöde és gépgyár részv. társaság

B U D A P E S T E N.

Petroleum és benzinmotoraink,

Msz. 17.

petroleum és benzin
lokomobiljaink

(Bánki és Csonka szab.
rendszere.)

**adómentes ásványolajjal
a legolcsóbb
hajtóerő.**

**Hatósági engedély
nélkül
bárhon felállítható.
nem tűzveszélyes,
egyszerű, tartós
szerkezetű,
gépészre nincs
szükség.**

Árjegyzéket kívánatra küldünk.

Világhírű erfurti magvak

Budapesten kaphatók

Radwaner és Rónai

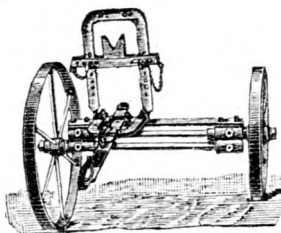
magkereskedésében, V., Nádor-u. 8.

J. C. SCHMIDT erfurti magtermelő német cs. udvari szállító
magyarországi főraktárában.

Ugyanott gazdasági vetőmagvak, fűmagvak stb. a legkitűnőbb minőségben jutányosan beszerezhetők.

— Tessék árjegyzéket kérni. —

Az 1899. évi szegedi mezőgazdasági kiállításon „új és figyelemre méltó“ jelzővel kitüntetve.

Szab. kéttengelyű „Bóni“ eketaliga.

!! Legújabb szerkezet!!

Tartós, szilárd, nem kopik, nem dől, domboldalon nem farol, az ekét egyenletesen vezeti, kenése folytonos és gazdaságos, kevés vonóerőt igényel.

Pillanat alatt állítható!

Megrendelhető:

Nyirbátorban: Mandel Eduárd és társainál.

Budapesten: a szab. osztr. magyar államvasúttársulat magyar bányái, hutái és uradalmi vezérigazgatóságánál (VI., Teréz-kört 24/a.), a Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél (V., Alkotmány-u. 31.) Bächer és Melichár cégénél (VI., Nagymező-u. 68.) Kann és Heller uraknál (V., Váci-kört 62.)

Más rendszerű vas-eketaligákat átalakításra elvállalunk.

27704. II/2. a. sz.

Tenyészállat-árverés.

A kolozstordai m. kir. állami ménészgazdaság tisztavérű magyar-erdélyi fajta tenyészetéből származó számfeletti, illetve kisorolt

**24 drb 2 $\frac{1}{2}$ éves tenyészbika,
14 drb különböző koru tehén és
7 drb 2 éves üsző**

Tordán, az állami gazdaság majorjában

folyó évi április hó 22-én d. e. 10 órakor

nyilvános szóbeli árverés útján készpénzfizetés ellenében eladásra bocsájtatik.

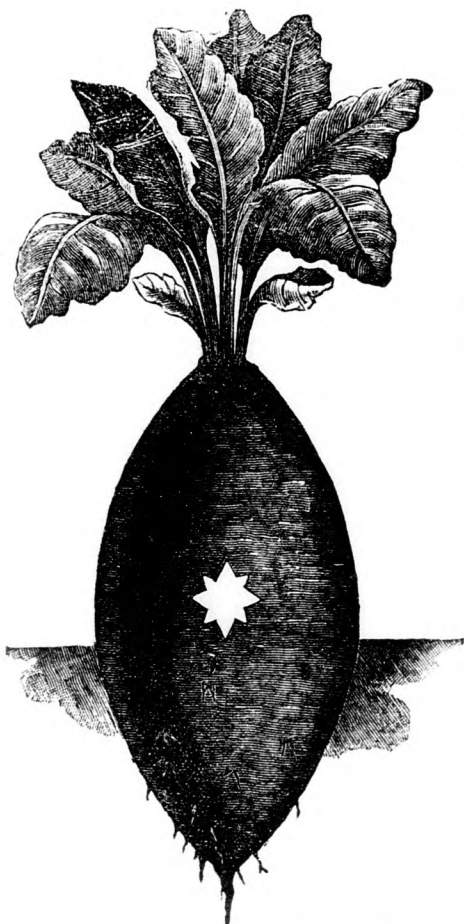
Ezen árverésre az érdeklődők Kolozsvár felől, a reggel 6 óra 11 perczkor induló 502. számú gyorsvonattal, Tövis-Kocsárd felől az 505. számú személyvonattal Gyéresen át, reggel 7 óra 55 perczkor érkehetnek Tordára.

Az állatok pontos leírása a kolozstordai ménészgazdaság intézősége által (Kolozspusztá, u. p. Kolozs, távirdaállomás: Kolozs Kara) az érdeklődőknek megküldetik.

Budapest, 1900. évi márczius hó 27.

M. kir. földmivelésügyi minister.

Impregnált csillag ☆ jegyű
takarmányrépa - mag.

Mint hogy tudomásunkra jött, hogy a törvényesen bejegyzett csillag * védjegyet viselő és a 88000-ik sz. a szabaddalmazott eljárással **impregnált takarmányrépa**-magvainkat számos esetben hamisítják, a mennyiben egyes vidéki kereskedők sok esetben néhány zsák csillagjegyű répamagot rendelnek és ha ez elkelt, akkor mindenféle csekélyebb értékű magot árusítanak a csillagjeggyel ellátott zsákokban, hogy ezáltal azt a hiedelmet keltsék, hogy a zsákokban az általunk termelt és **impregnált takarmányrépa** foglaltatik, szükségesnek tartjuk a magyarországi tisztelt gazdaközönséget értesíteni, miszerint a valódi

csillag * jegyű

impregnált

Takarmányrépa - magvak

Magyarország, Felső és Alsó-Ausztria, valamint Morvaország részére kizárólag egyedül csak a

MAUTHNER ÖDÖN

esász. és kir. udvari szállító magkereskedő cégnél,

BUDAPESTEN, VII. ker., Rottenbiller-utca 33. szám és VI. ker., Andrásy-ut 23. szám kaphatók.

Az általunk termelt és impregnált fajták, ugymint

Sárga Oberndorfi,
 Vörös Oberndorfi,
 Sárga olajbogyó,
 Vörös olajbogyó,

Sárga Eckendorfi,
 Vörös Eckendorfi,
 Sárga Mammut,
 Vörös Mammut,

mint említettük, Magyarországon **egyedül** csak a **Mauthner cégnél** kaphatók, különösen kitűnnek azért, hogy: 1. csirázási energiájuk erősebb, gyorsabb és erőteljesebb a kikelésök magas csirázó képesség mellett, kitűnnek továbbá 2. a fajtáknak fajazonosságát által, tudnillik alakra és színre nézve, 3. a magvak leggondosabb tisztítása és végre a meglepő nagy termés által.

Jaensch Gusztáv és társa

birtokosok és magtermelők.

Magyar kölcsönös állatbiztosítás mint szövetkezet

Budapest, VII., Ferencz-körut 30. szám.

BIZTOSÍTÁSOKAT ELFOGAD:

LOVAK ÉS SZARVASMARHÁK elhullása következtében beállott káresetek megtérítésére.

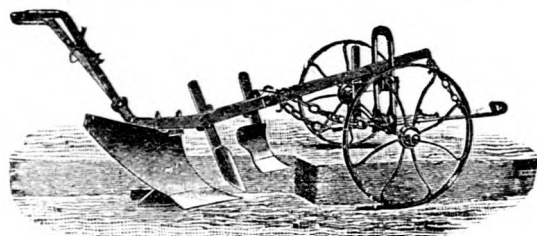
Kártérítési igénye fennáll:

ha közönséges és járványos betegségekben, vagy baleset folytán pusztul el az állat, — továbbá ha a szövetkezet kényszerítést kénytelen elrendelni.

A díjak rendkívül mérsékeltek.

Az intézet élén állanak: Báró Sztojanovits György földbirtokos, elnök, báró Ambrózy Gyula földbirtokos, gróf Bethlen Balázs es. és kir. kamarás, országgy. képviselő, földbirtokos, dr. Bély László országgy. képviselő, földbirtokos, Chernel György es. és kir. kamarás, országgy. képviselő, földbirtokos, báró Jósika Gábor es. és kir. kamarás, országgy. képviselő, földbirtokos, gróf Korniss Károly főrendiházi tag, földbirtokos, báró Nyáry Béla es. és kir. kamarás, földbirtokos, gróf Ráday Gedeon földbirtokos, dr. Simay Aladár a „Magyar agrár és járadékbank r.-t.” gazdasági tanácsosa, dr. Tetétleni Armin ügyvéd, Tahy István es. és kir. kamarás, a pesti gazdasági egyesület alelnöke, földbirtokos, Zalesky Jenő földbirtokos, dr. Pajor Ignác földbirtokos, intézeti vezérigazgató, igazgatósági tagok.

Felvilágosítással szívesen szolgál az igazgatóság és a vidéki ügynökségek.

Egyetemes és mélyítő ekék

Pánczélgerehendelylyvel, pánczélaczel kormány-lappal egy darabból. önvezetékkel, állítható szarvakkal.

Többvasú ekék.

!Uj! } Finom-, szántó- és esuklós-boro-
1898-iki } nák, rétboronák, háromtagu- és
szerkezet. } egytagu hengerek.

UMRATH ÉS TÁRSA

mezőgazdasági gépgyárosok

BUDAPEST,

V. ker., Váci-körut 60. sz.

Vetőgépek, trieurók, rosták, kukoricza-morzsolók, czépőkészletek, fűkaszálók és marokrakó aratógépek stb. nagy választékban.

Magyar élelmiszerszállító

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Budapest, VII., Kerepesi-ut 20.

Sertésbizományi üzlet

Sürgönyezim: Consum, Budapest. Telefon 25—02.

Sovány és hizott sertések vételét és eladását legelőnyösebb feltételek mellett közvetíti. Elvállalja **Kőbányai szállásain** a sovány sertések kihizlalását és gondozását.

Közelebbi értesítéseket a társaság igazgatósága ad.

Haszonbérleti hirdetmény.

A felséges uralkodó család alapítványai ráczkevei uradalmához tartozó **Alsó-Peszér** pusztabirtok (Pestmegyében, Peszér-Adacs község határában, vasuti állomás Kúnszentmiklós vagy Dabas) **1901. évi április hó 21-étől esetleg október 1-étől**

haszonbérbe

adatik.

A földbirtok, mely **3706 kat. hold**; szántóföld, rét és legelőből áll és gazdasági épületekkel van felszerelve.

Haszonbéri ajánlatok a beigérendő évi bérösszeg 10⁰ ó-ával

1900. évi április hó 15-ik

napjáig az uradalmi főtiszttséghez Ráczkeven nyújthatók be, a hol a bérletre vonatkozó feltételek is megtekinthetők.

Ráczkeven, 1900. február hó 14-én.

A felséges uralkodó család alapítványai ráczkevei uradalmának es. és kir. főtiszttsége.

Kurcz Lipót és Társa

photocinkografiai műintézete

BUDAPEST, VIII., Szentkirály-utcza 13.

Készít:

mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

Chemigrafia, chromotypia, photo-, (auto)-typia, fametszet stb. után.

Térképek, tervezetek, alaprajzok

photolithografailag legszebben és legolcsóbban sokszorosítottak.

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltetnek.

A m. kir. államvasutak gépgyáranak vezérügynöksége

BUDAPEST, Váci-körut 32. szám.

ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült

gőzcséplő készleteit, „Millennium“

legújabb szerkezetű **fűkaszaló-, marokrakó- és kéveköltő aratógépeit**, melyek főelőnyei:

préselt aczélemez-állvány, tégelyaczel-alkatrészek, jó és könnyen hozzáférhető elpusztíthatlan szerkezet,

továbbá: a szab. osztrák-magyar államvasutás-szolgálati mezőgazdasági gépgyárában készült

3, 3¹/₂ és 4 lóerejű cséplő-készleteit.

Sack-rendszerű, aczélöntésű ekéfével ellátott **ekéit**, járgányos cséplőkészleteit, szecsavágóit és egyéb mezőgazdasági eszközöket.

Figyelmeztetés!

Ezennel közzhírré tesszük, hogy az összes ügynökeinktől, legyenek azok akár helyi ügynökök, akár utazó ügynökök, az eddig birt. meghatalmazásokat f. évi január hó 1-ével megvontuk és azokat ezennel hatálytalanoknak nyilvánítjuk. Nevünkben és megbízásunkból tehát csak is azok járhatnak el, a kik 1900. február hó 1-e után kelt és általunk aláírt megbízással bírnak és csupán oly jogkörrel, a melyre ezen írásbeli megbízás kiterjed. Nehogy a közönség tévutra vezettessék és nehogy nevünkkel visszaélések történhessenek, felkérjük mindazokat, kik velünk üzleti összeköttetésbe lépni óhajtanak, hogy mindenkitől, a ki nevünkben eljár, írásbeli meghatalmazásának felmutatását kérjük s abba betekintést tenni sziveskedjenek.

A Magy. Kir. Államvasutak Gépgyáranak Vezérügynöksége.

A budapesti marhavásártéri vásár-pénztár

részvénytársaság:

szarvasmarha, borju, juh, kecske, bárány és sertések

bizományi eladásával

foglalkozik.

A bizományba küldött állatokat — kísérő nélkül lehet feladni. A tulajdonosnak az eladásnál nem szükséges jelen lenni. A feladott állatokra a feladási-vevény ellenében megfelelő

előleget nyújt

hatóságilag megállapított kamatláb mellett.

Vasuti küldemények czimzendők:

Vásárpénztár, Budapest, Ferencváros.

Levél-, sürgöny, telefonczim: „Vásárpénztár—Budapest.“

Készpénz kölcsön

földbirtokokra és házakra

a valódi becsérték háromnegyed részéig

20—60 évi törlesztésre. Birtokos fölmondhat

bármikor, pénztintézet ellenben nem.

Lebonyolítás 14 nap alatt.

Konvertálás bélyeg- és illetékmentes.

Semmi előleges költség.

Beküldendő csakis telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokiv-másolat.

Ingatlan- és Jelzálog-Forgalmi-Intézet,

Budapest, VI., Váci-körut 39.

A hatóságok és a legtekintélyesebb földbirtokosok által is ajánlott intézetünk tíz évi fennállása óta 50.000.000 fruny kölcsönt szavaztatott meg.

A „SOHR SZENT-ANTAL“ kaszagyár, mely a világ legelső kaszagyára, 100 koronát fizet annak, a ki egy más gyárból egy „Sohr Szent-Antal“ kaszát tud előmutatni. — 200 koronát fizet annak, a ki ezen kaszákból 100 közül 5 rosszat tud előmutatni. — Megrendelési czim:

Sohr József, Szill (Somogym.)

Hazánkban a kaszakereskedők nagy mérvben üzik a szédelgést és üzérkedést. És miután a „Szent-Antal“ jegyű kaszámmal, melynek jó híre bejárta az egész világot és a mely a mult évi londoni kiállításon is nagy aranyérmét és díszoklevelet nyert, a szédelgőknek kissé a körmükre koppantottam, ezt minnenféle fufanggal utánozzák és el akarják hitetni, hogy őcska portékájuk valódi „Szent-Antal“ kasza. Azért mindenkit saját érdekében is figyelmeztetjük, hogy óvakodjon a hamis utánzatoktól, mert a „Szent-Antal“ kasza csak akkor valódi, ha fokán ismert védjegy van, tábláján pedig az itt látható felirat

Védjegy.

Az egyedüli kasza, mely minden tulajdonosát várokozáson felül kielégíti. A „Szent-Antal“ kasza közkedveltségének egy nagyobb részét szívós, sem nagyon kemény, sem lágy és csodálatraméltó közönségnek köszönheti. — Különösen azért felel meg a közönségnek, mert a „Szent-Antal“ jegyű kaszának erős orma és nyaka és igen vékony pengéje van, nem kell kovácskézre adni a nyakát hajlítani, mert egy rendes kaszás ember kezéhez van igazítva. — Sok gazda a hibás kalapálás által a legjobb kaszát is elrontja ez a „Szent-Antal“ kaszával nem jöhet elő, mert az kikalapálva és kipróbálva lesz a gazdaközönségnek átadva. A „Szent-Antal“ kaszával csupán egyszeri kalapálással több napon át és egyszeri köszörüléssel 150—180 lépésig is el lehet könnyen a legkeményebb hegyi fűben kaszálni. Minden darabért jótállást vállalok és a meg nem felelőt egy új kaszáért kicserélem. De tapasztalatból tudjuk, hogy ezer közt sines egy rossz.

A „Szent-Antal“ kasza árai:

65	70	75	80	85	90	95	100 centiméter hosszú
—95	1.—	1.05	1.10	1.15	1.20	1.25	1.30 frt,

5 drb megrendelésnél a postaköltséget a kaszagyár fizeti, 10 drb rendelésnél a postaköltséget is megfizeti és egy kaszát ingyen küld. — Amergaui kaszakó a legmegfelelőbb a „Szent-Antal“ kaszához darabonként 25 kr., 10 darab 2 forint. „Diadal“ ezüst aczel kalapáló készülék álló és kalapács párban 85 kr. — Képes főárjegyzéket ingyen és bérmentve küldök.

mindenkéi kérjen egy levelező lapon. Gyűjtőknek kedvezmény.

Ajánlom jutányos áron államilag

ólomzárolt lóhere- és
luczernamagvaimat,

valamint kitünő minőségű

répa- és fűmagvaimat.

Kivánatra szívesen szolgálok mintázott
ajánlatokkal.

Frommer A. Herrman utóda

Steiner Ármin

magnagykereskedése Budapesten.

ALFA SEPARATOR (RÉSZVÉNY-
TÁRSASÁG)
ezelőtt PFANHAUSER & Co.
ALFA-SEPARATOROK (LEFŐLŐZŐ-GÉPEK)
MINDENFÉLE TEJGAZDASÁGI ESZKÖZÖK.
Tejgazdasági telepek teljes felszerelése.
* BUDAPEST *
VII. ERZSÉBET-KÖRÚT 45.
(ROYAL SZÁLLODA.)

Gabonáinkat Vetőmagvak

értékesítjük a

legelőnyösebb beszerzése és értékesítése

Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél, Budapest, V. ker., Alkotmány-utcza 31. szám.

Szuperfoszfátot,
kénsavas-kálit, kénsavas-ammont, kovasavas-kálit (dohánytrágyázásra)

kénport, (legfinomabb = 78% Chancel oidium ellen)

r é z g á l i c z o t 98-99%

legelőnyösebben szállít a

„HUNGÁRIA“

műtrágya, kénsav és vegyi-ipar részvénytársaság

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.

„Pátria“ irodalmi és nyomdai részvénytársaság, Budapest, (Köztelak.)